

THE ECONOMICS OF LONELINESS AND THE PARADOX OF URBAN PROSPERITY

Olesea ȚURCANU

Moldova State University, 60 Alexei Mateevici, Chisinau, Republic of Moldova

olesea.turcanu@usm.md

ORCID iD: 0009-0008-0117-9088

Purpose of the article: *This paper presents aspects of the economics of loneliness in urban environments and highlights the paradox of urban prosperity, demonstrating how loneliness manifests itself in conditions of economic well-being.*

Methodology: *The paper combines theoretical analysis of the concept of the economics of loneliness with empirical research based on current statistical information on household structure, living standards, migration, and access to digital technologies. The approach integrates economic, sociological, and demographic perspectives.*

Conclusions: *The study demonstrates that urban prosperity is a compensatory mechanism for social isolation, providing the infrastructure necessary to mitigate the shortcomings of loneliness. However, urbanization, migration, and digital transformation are essential factors that produce changes in social structures and an increase in the number of solitary households.*

Originality: *The original contribution consists of analyzing the paradox of urban prosperity and highlighting the economy of loneliness in the Republic of Moldova. The paper outlines the demographic, social, and economic picture of cities as centers of development but also of social isolation.*

Keywords: *the economy of loneliness, urban prosperity, well-being, social structures, digital transformation, social isolation, migration.*

JEL Classifications: O18, R23, I31

INTRODUCERE

În secolul XXI, singurătatea a căpătat o dimensiune distinctă, cercetată ca fenomen social, medical cu valențe economice multiple. Actualmente pe piață există o varietate de produse și servicii destinate susținerii celor aflați în izolare socială. Astfel, este necesar de a valorifica potențialului economic al singurătății, de a identifica arealului științific de cercetare și e a determina dimensiunile economiei singurătății.

Deși, orașele mari au rol de a fi un catalizator al dezvoltării economice și al unui nivel înalt de standard de viață, devenind simultan centre de alienare socială, ele sunt în același timp locul unde singurătatea se manifestă cu intensitate majoră. Concomitent se cunoaște că, cea mai mare parte din produsul intern brut se formează în mediul urban, proces influențat și de existența locurilor de muncă mai bine plătite. Astfel, avansarea cu 10% a gradului de urbanizare cauzează o creștere de 61% a produsului intern brut pe cap de locuitor, ceea ce denotă corelația pozitivă dintre creșterea economică și extinderea orașelor (Finnemann A., et.al., 2024).

Din anul 1960 până în anul 2024, ponderea populației urbane pe glob a avansat considerabil de la 34% până la 58% (Banca Mondială, 2025). În Republica Moldova la începutul anului 2025, în localitățile urbane locuiau aproximativ 43,7% din cetățeni (nivelul cel mai redus din Europa). Pentru aceeași perioadă, în municipiul Chișinău ponderea populației urbane cu reședință obișnuită constituia aproximativ 25%, comparativ cu municipiul Bălți care era reprezentat de 3,4% din totalul populației (Biroul Național de Statistică al RM, 2025).

Totodată, transformările demografice și migrația au favorizat creșterea numărului de gospodării formate dintr-o singură persoană, inclusiv în mediul urban. De exemplu, în orașele din Republica Moldova, în perioada anilor 2019-2024, s-a observat o majorare a ponderii gospodăriilor formate dintr-un membru de la 30,6% până la 35,1% (Biroul Național de Statistică al RM, 2025).

Urbanizarea și concentrarea populației în Chișinău și Bălți, a creat condiții pentru depopularea mediilor rurale. Odată cu tranziția demografică către mediile prospere, în căutarea unui sprijin și coeziunii comunitare, au fost extinse rețele, dar au slăbit conexiunile sau au devenit necalitative. În mediul urban, cumpărăturile, divertismentul și comunicarea s-au concentrat mai mult în mediul online, diminuând din nevoia de a părăsi locuința pentru interacțiune directă.

Contextul dat, ne permite să considerăm că izolarea pe fonul migrației și a digitalizării a accentuat și mai mult singurătatea urbană, deși în același timp orașele sunt centre ce asigură prosperitate și oferă oportunități pentru depășirea acestui sentiment. În această ordine de idei, economia singurătății apare ca o nișă în care pot fi delimitate noi comportamente în consum, noi servicii, noi afaceri. Singurătatea pune presiune pe cheltuielile publice și cele private destinate recuperării celor izolați. De asemenea, se înregistrează pierderea din productivitate, din cauza riscurilor de sănătate și a dezechilibrului psiho – emoțional.

MATERIALE ȘI METODE

Acest studiu se bazează pe o documentare bibliografică realizată în baza lucrărilor științifice, rapoartelor statistice naționale și internaționale, precum și alte studii relevante despre fenomenul singurătății și prosperitatea urbană. În analiza statistică au fost utilizate date privind structura gospodăriilor, nivelul de trai, migrația, accesul la servicii digitale, cât și dotarea cu bunuri de folosință îndelungată în mediul urban comparativ cu mediul rural. Cercetarea integrează perspective economice, sociale și demografice pentru a evidenția legătura dintre economia singurătății și dezvoltarea urbană. Datele au fost sintetizate și interpretate pentru a demonstra paradoxul prosperității urbane și a impactului său asupra coeziunii sociale.

RESULTATE ȘI DISCUȚII

Paradoxul realității actuale constă în faptul că singurătatea capătă proporții mari în mediul urban, deși orașele sunt aglomerate. Migrația în căutarea unui loc de muncă, dorința de a avea acces la infrastructură necesară pentru creșterea bunăstării și integrarea într-un flux mare de oameni, aprofundează și mai mult distanțarea emoțională și izolarea, iar în ultimă instanță deconectare socială. Acest fapt, rezidă din lipsa conexiunilor și a legăturilor emoționale (Haas T., 2024). De exemplu, locuitorii marilor orașe precum Paris, New York sau Londra, se simt izolați și singuri, deși densitatea populației ar oferi oportunități mari de interacțiune.

Totodată, orașele dispun de mecanisme compensatorii ale singurătății oferind utilități, transport, servicii medicale, spații pentru recreere, locuințe individuale, livrare de produse la domiciliu, cafenele, centre comerciale unde cei singuri pot să interacționeze fără stigmatizări, servicii medicale la domiciliu, oportunități pentru instruire în universități și a alte centre de formare etc. Aceste elemente sunt instrumente eficiente pentru creșterea bunăstării populației urbane.

Prosperitatea este starea când oamenii au libertatea și posibilitatea de a se dezvolta, de a-și valorifica potențialul și de a contribui la consolidarea comunității lor. Astfel, ea se bazează pe trei piloni:

- *Societate inclusivă*, care asigură protecție, demnitate și comunități de suport fiecărui individ.
- *Economii deschise*, ce creează căi sustenabile de ieșire din sărăcie, prin valorificarea ideilor și stimularea antreprenoriatului.

- *Populație responsabilă*, care are grijă de sănătatea sa, primește o educație de calitate, păstrează mediul natural și creează o societate ce promovează bunăstarea (Institutul Legatum, 2023).

Astfel, urbanizarea facilitează prosperarea a unei comunități prin producerea de beneficii economice multiple, cum ar fi:

- *Economiile de localizare* - se creează premise pentru creșterea valorii terenurilor și a serviciilor, deoarece este exploatată intens infrastructura urbană și sunt solicitate serviciile.

Avantajul competitiv al Chișinăului, din perspectiva economiilor de localizare, este demonstrată prin concentrarea industriilor, construcțiilor, comerțului și a serviciilor. Toate acestea formează o rețea de legături economice complexe și creează infrastructura necesară, care are un impact pozitiv asupra ieșirii din izolare și atenuării singurătății. Modelul monopolar de dezvoltare concentrat în jurul capitalei, pe fondul repartizării disproporționale a resurselor și a bunăstării la nivel național. Acest oraș se dezvoltă în baza prosperității atrase din alte regiuni ale țării și datorită efectului numit „rentă de capitală”. Spre exemplu, prețurile medii ale locuințelor în ultimii 5 ani au crescut de două ori. Un metru pătrat de imobil în orașul Chișinău valorează aproximativ 1370-1540 euro. Sub presiunea cererii, s-au ridicat și costurile chiriilor la 400-650 euro și mai mult pentru un metru pătrat.

Capitala este în contrast cu celelalte localități urbane, ceea ce a declanșat migrația internă. În plus, se pune presiune asupra infrastructurii altor orașe din țară, care și așa progresează lent și insuficient. În Republica Moldova, problema inegalității urbelor se explică prin:

- existența unei discrepante mari dintre numărul locuitorilor municipiul Chișinău și Bălți, ceea ce afectează dezvoltarea altor localități;
- dificultățile de prosperare a orașelor Ungheni, Orhei, Comrat, Cahul, Edineț și Soroca, ceea ce le împiedică să fie poli de creștere regională;
- degradarea funcțiilor urbanistice și economice ale orașelor mici, din cauza declinului demografic, dezindustrializării și ruralizării vieții economice. (Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova 2022-2028, Guvernul RM, 2022; Pronitchi V., 2024; Cernomorencu V., 2024; Nussupbekova T., 2025).

În plus, datele statistice demonstrează că veniturile medii lunare pe o persoană în orașe (6716,7 lei) sunt mai mari comparativ cu cele din sate (4179,9 lei), ceea ce arată în plus că locurile de muncă în orașe sunt plătite mai bine. Salariul în orașe acoperă 65% din venituri, iar în sate de doar 44,4% (Biroul Național de Statistică al RM, 2025).

- *Economiile de eficiență* – extinderea orașelor și a activităților economice, influențează pozitiv specializarea și eficacitatea în vederea conectivității și mobilității.

Orașul Chișinău și alte orașe din republică, beneficiază de economii de eficiență, deoarece firmele au economii de scară, în condițiile unei cereri ridicate pentru produse și servicii.

- *Economii de urbanizare* - are loc reducerea costurilor de tranzacție a factorilor de producție care se află în zonă, favorizează diviziunea muncii și creează valoarea adăugată.

Orașele generează aproximativ 70% din valoarea produsului intern brut (UN-Habitat, 2015). În Republica Moldova, aproximativ 62,4% din valoarea adăugată este formată în municipiul Chișinău (Biroul Național de Statistică al RM, 2022).

Capitala are economie de urbanizare, deoarece în ea se regăsesc cele mai multe instituții de stat, universități, spitale de nivel republican, centre culturale, instituții financiare și alte entități economice. Deși atât Bălți, cât și Cahul sunt considerate centre de dezvoltare regională, ele nu sunt la fel de competitive din punct de vedere al prosperității urbane.

Abordarea amplă a prosperității integrează analiza dimensiunilor sociale, ecologice și economice ale bunăstării, ceea ce constituie premisa esențială în cercetarea izolării sociale și a singurătății. Dezvoltarea economică sustenabilă vizează ameliorarea condițiilor de trai și dezvoltarea orașelor prin mecanisme eficiente, diminuând astfel disfuncțiile sociale, inclusiv generate de ele însăși. Marile urbe dispun de un sistem bine organizat, dar singurătatea cronică și izolarea pe termen lung generează efecte asupra sănătății fizice și mintale și astfel, scade calitatea vieții. Pe de altă parte cheltuielile de infrastructură întăresc capitalul social și consolidează coeziunea comunitară. Costurile ridicate ale vieții în oraș, piața muncii competitivă și stilul de viață alert pot exacerba singurătatea. Distrugerea structurilor comunitare, a condițiilor de trai și longevitatea sunt determinate de gentrificare (Nițulescu, 2006), muncă, influența tehnologiei ca o barieră ce împiedică comunicarea directă. Inegalitatea în venituri poate, de asemenea, perturba coeziunea comunitară. (Haas T., 2024).

În economia singurătății costurile de sănătate sunt în creștere, productivitatea muncii și ocuparea sunt în scădere, ceea ce facilitează exodul de capital uman ca factor de producție. De asemenea, crește rolul investițiilor în asigurarea justiției sociale, amenajarea spațiului public, unde oamenii se adună și interacționează, merg pe jos sau cu bicicleta, cele din urmă fiind considerate oportunități pentru interacțiuni sociale spontane.

Orașele formează sinergii care duc la inovație, creativitate și bogăție, datorită concentrării oamenilor, a tehnologiilor și ideilor (Finnemann A., 2024). Designul modern al localității poate aliena sentimentul singurătății. Trebuie să existe „locuri terțe” în care oamenii se adună la întruniri informale (Haas T., 2024). Localitățile urbane necesită proiectare incluzivă (spații accesibile), temporală (adaptat momentului zilei), participativă (decizii de a proiecta spații), narativă (istoria localității) și conștientă (abordarea stresului și a bunăstării mintale) pentru a reda sentimentul de apartenență, importanță, stare de bine și interacțiune în timpul dorit. (Haas T., 2024) Astfel, prin programele de dezvoltare urbană, Solidarity Fund PL în Moldova (începând cu anul 2017) în colaborare cu partenerii locali, a contribuit la revitalizarea zonelor evitate anterior de populație, fapt ce a generat noi spații prietenoase mediului și comunicării (Solidarity Fund PL în Moldova, 2025).

Bagheri R. et al., susține că stilul de viață modern al orașelor contribuie la sporirea numărului de gospodării formate din persoane solitare, pentru care interacțiunile sociale și legăturile comunitare au un caracter mai simplu comparativ cu locuitorii caselor de dimensiuni mai mari. Traiul separat este costisitor, din punct de vedere al costului locuinței (Ince Y.M., Kabakçı G. E., 2024). Hertz N (2021) menționa că oamenii plătesc pentru servirea mesei, în același timp privindu-i pe lații cum mănâncă. Acest deziderat nu este străin localităților prospere, în care oamenii înstăriți pot merge să ia masa la restaurant pentru a nu se simți singuri.

Orașele pot fi un amortizor al singurătății. Gospodăriile din oraș beneficiază de mai multe utilități, de care oamenii solitari în localitățile rurale nu dispun în cantitățile necesare. Un exemplu relevant este situația Republicii Moldova, care prin datele statistice denotă diferențele dintre mediile urban și rural (Tabelul 1).

Orașele republicii sunt epicentre de bunăstare materială. Rezidenții din mediile urbane dispun de computere, notebook-uri și tablete în proporție mai mare, deși în perioada analizată se atestă o scădere ușoară de la 73,8% până la 68,3% în anul 2024. Acest fapt demonstrează decalajul dintre medii privind digitalizarea. Telefoanele de ultimă generație iau locul echipamentelor electronice tradiționale, a camerelor de luat vederi și a aparatelor de fotografiat. Conform datelor oficiale, numărul utilizatorilor ai serviciilor de telefonie mobilă a crescut cu 1076 de mii (Moldova în cifre, BNS, 2024). Gradul de înzestrare cu telefoane mobile este de 125,8 % (Kemp S., 2024).

Tabelul 1. Înzestrarea gospodăriilor pe bunuri de folosință îndelungată (%), RM

	2022		2023		2024	
	<i>Urban</i>	<i>Rural</i>	<i>Urban</i>	<i>Rural</i>	<i>Urban</i>	<i>Rural</i>
Televizor	96,6	98,0	96,9	97,8	95,1	97,3
Camera de luat vederi, aparat de fotografiat	5,4	1,9	3,3	2,2	3,9	2,8
Computer, notebook, tableta	73,8	51,5	71,1	49,9	68,3	45,5
Frigider, congelator	99,5	98,5	99,6	98,5	99,3	98,9
Masina de spalat rufe automat	92,8	61,6	94,3	65,9	93,5	69,4
Masina de spalat rufe mecanica	4,5	32,1	3,2	28,0	3,2	25,4
Masina de spalat vesela	8,3	1,5	8,9	2,4	10,2	2,5
Cuptor cu microunde	61,1	47,1	64,5	49,0	64,5	54,5
Aparat de aer conditionat	16,7	2,1	17,4	3,0	23,2	4,2
Aspirator	91,2	67,7	92,3	70,2	89,4	70,6
Bicicleta (pentru adulti)	15,9	30,5	13,7	31,3	14,5	32,4
Motocicleta, mini-motoreta, cvadriciclu	0,7	1,3	0,4	1,3	0,8	1,3
Autoturism	37,7	24,2	38,7	25,1	37,8	24,3

Sursa: (BNS, 2022; 2023; 2024).

Această idee este întărită de rezultatele studiului Agenției de Guvernare Electronică, potrivit căreia 51,7% din respondenți au declarat că nu consideră necesar să dețină un computer, deoarece utilizatorii accesează tot mai multe servicii de pe telefonul mobil. În Republica Moldova, în anul 2024 aproximativ 94,1% din locuitorii orașelor utilizau internetul (cu 10 p.p. mai mult decât în sate), un mijloc de suport important al serviciilor la distanță. Jumătate din locuitorii intervievați (52,2%) ai orașelor utilizau independent servicii publice online, iar în sate doar o treime. (Agenția de Guvernare Electronică, 2024). Populația urbană folosește serviciile electronice cu 20% mai mult decât cei din mediul rural. (Strategia de transformare digitală, 2023-2030). Utilitățile precum frigiderul, congelatorul, mașinile de spălat, cuptorul cu microunde devin bunuri al standardului de viață pentru ambele medii. O discrepanță vizibilă este disponibilitatea autoturismelor care oferă mobilitate. În orașe 37,8% de gospodării au automobil, iar în sate doar 24,3% (2024). Costul acestor mijloace nu permite multor oameni din mediul rural să-și achiziționeze și întrețină acest bun, deși înzestrarea rețelelor de transport în aceste medii este insuficientă. În schimb, mijloacele alternative cum ar fi bicicleta este un atribut al 32,4% din gospodării rurale.

Solitudinea, izolarea, alienarea și retragerea toate sunt asociate singurătății, dar diferența se face prin impactul emoțional și conotație (Haas T., 2024). Indiferent de ce aspecte abordăm, cele care favorizează viața individului sau îl detașează mental de la realitatea în care trăiește, fațetele singurătății sunt determinate de caracterul conexiunilor sociale posibile.

Conexiunea cu ceilalți, perceperea conexiunii, a sprijinului și sentimentul singurătății sunt cele trei direcții de analiză a legăturilor sociale. Prin abordarea structurală putem observa poziția persoanei în raport cu ceilalți, cât și existența sau și lipsa legăturilor cu alții. Viziunea funcțională, permite examinarea percepției singurătății la nivel individual. Componenta calitativă elucidează felul în care oamenii apreciază pozitiv sau negativ conexiunea cu ceilalți, mai ales în familie în care relația este considerată a fi una specifică. Toate aceste elemente fundamentale ale conexiunii sociale sunt perturbate sau pot fi întărite în mediul urban, dar aici depinde de măsura în care oamenii doresc să dezvolte anumite relații sociale sau înțeleg realitatea singurătății pe care o experimentează, fie că sunt solitari, au un cerc de comunicare, sunt celibatari, în relații bune sau în relații tensionate cu ceilalți.

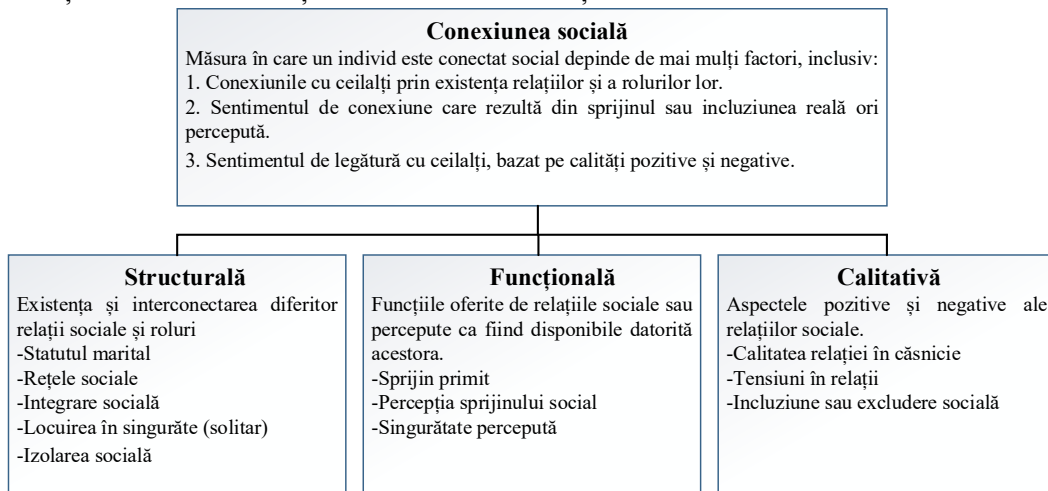

Figura 1. Conexiunea socială ca o construcție multifactorială care include componente structurale, funcționale și de calitate.

Sursa: Holt-Lunstad (2018).

Interacțiunea oamenilor în orașe este o modalitate specifică de comunicare. Pe de o parte, în acest mediu conexiunea socială poate fi îmbunătățită, iar pe de altă parte alterată și astfel, problema singurătății urbane se conturează și mai mult în grupe diferite de vârstă. Un studiu realizat în Regatul Unit (2018) de

către Oficiul Național de Statistică, a demonstrat că adulții tineri și persoanele în vârstă din mediul urban sunt afectați cel mai mult de singurătate. Conform datelor American Association of Retired Persons (AARP-2020), în SUA peste 40% dintre persoanele cu vârstă de peste 45 de ani resimt sentimentul singurătății sistematic, cu precădere în mediul urban. În orașele Mumbai și Delhi singurătatea înregistrează creșteri printre tineri și vârstnici (2017). Un studiu publicat în anul 2021 de Lancet Psychiatry relevă că distanțarea socială, munca online, afectarea vieții publice în contextul pandemiei COVID-19, a favorizat creșterea problemelor de sănătate mintală în orașe.

Datele empirice al Raportului Studiului generații și Gen (2022), indică faptul că 3,1% din populația adultă (15–79 ani) a Republicii Moldova experimentează singurătate severă, în timp ce 14,8% manifestă forme moderate ale singurătății.

Conform datelor studiului menționat anterior, în orașe se înregistrează o prevalență de 13,7% pentru singurătatea moderată și 3,2% pentru cea severă, valori aproximativ echivalente cu cele din mediul rural de 15,5% și respectiv 3,0%. Această omogenitate statistică ne permite să considerăm că spațiul urban este accesibil din punct de vedere al existenței diferitor comunități sau grupuri de interes, unde oamenii se întrunesc și interacționează. În orașe, de un nivel moderat al singurătății, sunt afectate preponderent persoanele de 75-79 de ani (25,5%), cu studii gimnaziale (18,9%), divorțați/separați și văduv/ă (20,2%; 22,5%), pensionarii (18,4%) și cei reprezentați în quintila II-a de bunăstare (25,4%). Deși veniturile mai mari, oferă mai multe oportunități de socializare și de fapt indică autonomie financiară, quintila V (11,4%) nu se bucură de coeziune socială și lipsa efectelor negative ale singurătății.

Problemele singurătății sunt de natură economică. Spre exemplu, conform datelor înregistrate în SUA, izolarea socială a adulților generează suplimentar 6,7 miliarde de dolari SUA pentru spitalizare și servicii de îngrijiri medicale. Angajatorii au înregistrat pierderi de 154 miliarde de dolari SUA lipsă la locul de muncă cauzat de stres și singurătate (Office of the Surgeon General, 2023).

Alte dimensiuni ale economiei singurătății, sunt reflectate în costurile programelor de suport pentru cetățenii aflați în izolare. În municipiul Chișinău, există proiectul „Servicii de îngrijiri sociale la domiciliu” cu investiții de aproximativ 81,15 milioane de lei, destinat vârstnicilor, celor cu probleme de sănătate, dar și a celor aflați în singurătate (Primăria Municipiului Chișinău, 2025).

Urbanizarea intensivă înregistrată în Republica Moldova pe parcursul a 20 de ani, este considerată un vector al modernizării, prosperității și tranziției digitale, dar care nu a redus singurătatea percepută de oameni. Astfel, paradoxul prosperității demonstrează o corelație negativă dintre dezvoltarea materială și bunăstarea emoțională.

CONCLUZII

Cercetarea economiei singurătății și a prosperității urbane necesită a fi abordate sistemic. Astfel, se reconfigurează structurile sociale, apar alte modele de consum și crește numărul persoanelor solitare, în special în contextul digitalizării. Urbanizarea accelerată a favorizat concentrarea resurselor, accesul la tehnologii și la locuri de muncă mai bine plătite, dar și la servicii. Deși singurătatea în mediul urban și rural în Republica Moldova este aproximativ la același nivel, orașele oferă mai multe oportunități pentru creșterea coeziunii sociale. Investițiile în infrastructură socială, spații publice incluzive și diversificarea serviciilor de suport ar favoriza interacțiunea dintre oameni. Tranziția din mediile rurale și procesele demografice fac Republica Moldova specifică în acest context. Municipiul Chișinău, este un centru de prosperitate, bunăstare, dar și cu un anumit nivel de singurătate manifestat în rândul locuitorilor săi. Capitala, dar și alte orașe ale țării au potențial mai bun, comparativ cu mediile rurale, de a asigura sprijinul necesar celor aflați în izolare.

Economia singurătății în mediul urban al Republicii Moldova cuprinde un spectru larg de dimensiuni, iar măsurarea acestora reprezintă un pas important în progresul cercetărilor economice ale fenomenului singurătății.

RECUNOȘTIȚE / MULȚUMIRI

Prezenta lucrare a fost realizată în baza rezultatelor obținute în cadrul implementării proiectului „Consolidarea mecanismelor socio-economice și juridice pentru asigurarea bunăstării și securității cetățenilor” (CONSEJ 01.05.02).

REFERINȚE

1. Agenția de Guvernare Electronică. (2025). *Raport privind rezultatele sondajului național anual 2024*. https://egov.md/sites/default/files/document/attachments/raport_sondaj_anual_2024_rom_validat_final_docx.pdf.
2. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. (2024). *Moldova în cifre. Breviar statistic* (Ediția 2024). https://statistica.gov.md/files/files/publicatii_electronice/Moldova_in_cifre/2024/Moldova_cifre_2024.pdf
3. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. (2024). *Structura gospodăriilor după mărimea gospodăriilor și medii, 2019–2024* [StatBank Moldova]. https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala__04%20NIV__NIV030/NIV030500.px/
4. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. (2024). *Înzestrarea gospodăriilor cu bunuri de folosință îndelungată pe medii (%), 2019–2024* [StatBank Moldova]. https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala__04%20NIV__NIV040/NIV040300.px/
5. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. (2025). *Populația cu reședință obișnuită pe regiuni, raioane, grupe de vârstă, medii și sexe, la începutul anului, 2014–2025* [StatBank Moldova]. https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/20%20Populatia%20si%20procesele%20demografice/20%20Populatia%20si%20procesele%20demografice__POP010__POPPro/POP010400rc1reg.px
6. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. (2025). *Produsul intern brut regional pe activități economice, mii lei, 2019–2022* [StatBank Moldova]. https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/40%20Statistica%20economica/40%20Statistica%20economica__13%20CNT__CNT270/CNT270100reg.px/
7. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. (2025). *Veniturile și cheltuielile populației în anul 2024*. https://statistica.gov.md/ro/veniturile-si-cheltuielile-populatiei-in-anul-2024-9442_61726.html
8. Cernomorcenca, V. (2024, December 5). *Analiza prețurilor de închiriere a apartamentelor în Chișinău (2024–2025)*. Acces Imobil. <https://accesimobil.md/blog/analiza-preturi-apartamente-chirie-chisinau-2024>
9. Finnemann, A., et al. (2024). The urban desirability paradox: U.K. urban–rural differences in well-being, social satisfaction, and economic satisfaction. *Science Advances*, 10(29), eadn1636. <https://doi.org/10.1126/sciadv.adn1636>
10. Guvernul Republicii Moldova & Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. (2022). *Strategia națională de dezvoltare regională a Republicii Moldova 2022–2028*. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=130572&lang=ro
11. Haas, T. (2024). Decoding urban loneliness: Exploring an emerging concept. *Scholarly Journal of Psychology and Behavioral Sciences*, 8(2). <https://doi.org/10.32474/SJPBS.2024.08.000284>
12. Holt-Lunstad, J. (2018). Why social relationships are important for physical health: A systems approach to understanding and modifying risk and protection. *Annual Review of Psychology*, 69, 437–458. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-122216-011902>
13. Ince, Y. M., & Kabakçı, G. E. (2024). The loneliness paradox: Navigating the challenges of social isolation. *Istanbul University Journal of Women's Studies*, (28), 20–28. <https://doi.org/10.26650/iukad.2023.1349157>
14. Kemp, S. (2024). *Digital 2024: Moldova*. DataReportal. <https://datareportal.com/reports/digital-2024-moldova>
15. Legatum Institute Foundation. (2023). *Defining prosperity*. https://index.prosperity.com/download_file/view_inline/4779

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "Modern Paradigms in the
Development of the National and World Economy", 18th Edition

16. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării & Agenția de Guvernare Electronică. (2023). *Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova 2023–2030*.
https://www.egov.md/sites/default/files/document/attachments/strategia_de_transformare_digitala_2023-2030.pdf
17. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, Biroul Național de Statistică, UNFPA, & NIDI-GGP. (2020). *Republica Moldova – Studiul generației și gen*. https://ggs.gov.md/wp-content/uploads/2022/09/raportul_studiului_generatii_si_gen_Republica-Moldova_compressed.pdf
18. Nișulescu, D. C. (2006). Procesul de gentrificare a spațiilor de locuit urbane: Concept și explicații alternative. *Calitatea Vieții*, 17(3–4), 281–293. <https://revistacalitateavietii.ro/journal/article/view/622/528>
19. Nussupbekova, T. (2025). *Moldova's residential property market analysis 2025*. Global Property Guide. <https://www.globalpropertyguide.com/europe/moldova/price-history>
20. Office of the Surgeon General. (2023). *Our epidemic of loneliness and isolation: The U.S. Surgeon General's advisory on the healing effects of social connection and community*.
<https://www.hhs.gov/sites/default/files/surgeon-general-social-connection-advisory.pdf>
21. Primăria Municipiului Chișinău. (n.d.). *Serviciul de îngrijiri sociale la domiciliu*.
<https://proiecte.chisinau.md/ro/pv-743-serviciul-de-ingrijiri-sociale-la-domiciliu>
22. Pronitchi, V. (2024). *Real estate market development in Chisinau 2019–2024* (Policy Briefing Moldova No. 04). German Economic Team. https://www.german-economic-team.com/wp-content/uploads/2024/12/GET_MDA_PB_04_2024.pdf
23. Rathore, A. (2025). Urban loneliness: A sociological exploration of isolation in modern cities. *International Journal of Progressive Research in Engineering, Management and Science*, 5(7), 141–148.
<https://doi.org/10.58257/IJPREMS42717>
24. Solidarity Fund PL în Moldova. (n.d.). *Dezvoltarea urbană – abordarea de revitalizare urbană*.
<https://solidarityfund.md/dezvoltare-urbana/>
25. United Nations Human Settlements Programme. (2015). *Urbanization for prosperity: Policy statement*.
<https://unhabitat.org/sites/default/files/download-manager-files/Urbanization%20For%20Prosperity%20Policy%20Statement%2025th%20Session%20of%20the%20Governing%20Council.pdf>
26. World Bank. (n.d.). *Urban population (% of total population) (SP.URB.TOTL.IN.ZS)*. World Development Indicators. <https://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS>